

LOGBOEK CHEMOURS

Voor : College B&W en Gemeenteraad

Van : Wethouder Ed Goverde

Datum : 7 juli 2021

Betreft : Activiteitenoverzicht dossier Chemours/DuPont

Conform toezegging aan de gemeenteraad van 12 april 2016 doe ik u hierbij een periodiek overzicht toekomen van de activiteiten rondom het dossier Chemours/DuPont.

Periode Oktober 2020 – Juni 2021

Aansprakelijkstelling

1. In 2018 zijn wij, samen met Papendrecht en Dordrecht en inmiddels ook Molenlanden, gestart met de aansprakelijkstelling van Chemours en DuPont voor de schade die wij hebben geleden, lijden en mogelijk in de toekomst nog zullen lijden als gevolg van de uitstoot van PFOA en GenX-stoffen. Overleg tussen de gemeenten en beide bedrijven en tussen de advocaten heeft geleid tot een formele afwijzing van de aansprakelijkstelling van de zijde van Chemours. Wij hebben samen met de colleges van Papendrecht en Dordrecht besloten hierin niet te berusten en hebben het Juridisch Kennis Centrum en de externe advocaat de opdracht gegeven om verdere juridische stappen te nemen. Dit heeft ertoe geleid dat wij medio april 2021 een formele dagvaardingsprocedure zijn gestart. Doel hiervan is het verkrijgen van een 'Verklaring van recht' van de rechter dat de bedrijven onrechtmatig hebben gehandeld. Indien de rechter hier in mee gaat is dat een belangrijke basis voor een procedure op schade te verhalen. Niet alleen voor de gemeenten, maar ook voor particulieren en bedrijven die kosten hebben gemaakt door toedoen van de bedrijven.

Onderzoeken

2. De betrokken gemeenten en waterschappen doen vervolgonderzoek naar de concentraties van PFOA en GenX in het oppervlaktewater. De waterschappen Hollandse Delta en Rivierenland zijn daarvoor gestart met het monitoren van het oppervlaktewater in de regio, om een beter beeld te krijgen van de aanwezigheid van de stoffen PFOA en GenX en hoe de concentraties zich ontwikkelen. De Waterschappen hebben de resultaten van de monitoring in samenwerking met het RIVM verwerkt in een rapportage. Door middel van een CIB bent u hierover geïnformeerd (mei 2020). Uit de resultaten blijkt dat op enkele locaties, waaronder in Sliedrecht, hoge concentraties PFOA en GenX zijn gemeten. Deze resultaten waren in lijn met het eerdere moestuinonderzoek. De monitoring loopt momenteel verder door om over langere periode gegevens te verzamelen. Vooralsnog zijn hier geen afwijkende resultaten uit voort gekomen.
3. De European Food Safety Authority (EFSA) heeft op 17 september 2020 haar opinie naar de risicogrenswaarden van PFOA (en ook andere PFAS-stoffen) gepubliceerd. Het betreft grenswaarden die gericht zijn op een *levenslange dagelijkse inname* van de desbetreffende stof. EFSA is van mening dat de gezondheidkundige grenswaarde voor PFAS lager moet worden dan de eerder gestelde grenswaarden. Dit kan betekenen dat risico's op kunnen treden bij lagere concentraties dan eerder werd gedacht. Begin 2021 heeft het RIVM de grenswaarden van EFSA overgenomen. Wij hebben het RIVM gevraagd de conclusies uit de

eerder uitgevoerde moestuinonderzoeken te actualiseren op grond van de strengere grenswaarde voor PFAS.

Op 4 juni 2021 zijn de uitkomsten gepubliceerd. Het RIVM heeft haar advies voor moestuinen binnen de straal van 1 km van de fabrieken aangescherpt en adviseert geen groente en fruit uit de eigen moestuin te eten. Dit komt mede doordat RIVM in ander onderzoek heeft geconcludeerd dat mensen in algemeenheid al teveel PFAS binnen krijgen. Voor moestuinen buiten deze straal is nu geen advies mogelijk. De concentraties waren in het eerdere onderzoek niet meetbaar (lager dan de 'detectielimiet'). Inmiddels zijn de technieken verbeterd en daarom komt er een breed vervolg onderzoek om hier meer helderheid over te krijgen. Omdat het gaat om risico's bij levenslange dagelijkse inname is er geen sprake van een gezondheidsrisico op de korte termijn. Voor verdere informatie verwijzen wij naar de CIB en bijhorende documenten die u op 4 juni 2021 heeft ontvangen. Over het vervolgonderzoek houden wij de raad op de hoogte.

4. **Aanvullend onderzoek GenX**

Het European Chemicals Agency (ECHA) toetst of stoffen veilig genoeg zijn om te worden toegelaten tot de Europese markt. ECHA heeft Chemours opgedragen aanvullend onderzoek te doen naar mogelijke kankerverwekkende eigenschappen van GenX. Dit onderzoek moet eind 2024 zijn afgerond. De GenX-stof FRD is in 2019 door ECHA ingedeeld als zeer zorgwekkende stof (ZZS) en daarmee geldt voor Chemours een minimalisatieverplichting.

Vergunningen

5. **Revisie-vergunning**

Reeds in 2018 hebben Chemours en DuPont een eerste formele aanvraag voor een revisievergunning ingediend bij de DCMR. Deze vergunningsherziening beoogt ook de bedrijfsactiviteiten van DuPont, die momenteel nog deel uitmaken van de vergunning van Chemours, af te splitsen en apart te vergunnen. Dit traject is om diverse redenen steeds weer vertraagd:

- De aanvragen waren niet compleet of onvoldoende van kwaliteit (o.a. op grond van de beoordelingen van MOB).
- Met de komst van DOW Benelux B.V. was er nog een 3^e splitsingsvergunning nodig.
- Diverse zaken zijn via aparte vergunningen of via ambtshalve wijzigingen vooruitlopend op de revisievergunning met prioriteit opgepakt (met name reductie van GenX emissies).

Op dit moment is er voor DOW en DuPont een ontwerpbeschikking gepubliceerd. Voor Chemours wordt hier nog aan gewerkt. De ontwerpen zullen door de samenwerkende gemeenten, in afstemming met MOB, getoetst worden. Waar nodig dienen wij advies en/of zienswijzen in.

Reductie ZZS stoffen: zo snel als mogelijk

Op 10 september 2018 heeft Chemours maatregelen aangekondigd om de uitstoot van GenX fors terug te dringen. Daarbij belooft het bedrijf per 1-1-2021 jaar 99% minder GenX uit te stoten dan in 2017. Daarnaast gaan zij voor een reductie van 80% van andere zeer gevaarlijke stoffen in 2023 en 99% reductie in 2030.

Belangrijk aspect is met name hoe de reductie van overige (potentiele) ZZS stoffen in de revisievergunning van Chemours wordt vormgegeven. De reductie van GenX is via aparte aanvragen geregeld (hieronder meer daarover). In onze adviezen/zienswijzen zetten wij in om de voorgenomen reducties zo snel als (technisch) mogelijk te realiseren. Wij nemen geen genoegen met een planning tot 2030.

6. Vergunningen beperken GenX emissies.

Emissie naar de lucht

U bent eerder erover geïnformeerd dat Chemours beroep heeft ingesteld tegen de beschikking op de door Chemours aangevraagde vergunning voor diverse emissie-reducerende technieken (luchtemissie). Het beroep betrof daarbij niet de reductie zelf, maar enkele bijhorende technische voorschriften. Overleg met de betrokken gemeenten en Chemours heeft geleid tot een aangepast besluit, waarin enkele zaken zijn verduidelijkt. Hierdoor heeft Chemours het verzoek om een voorlopige voorziening ingetrokken en is de beschikking in werking getreden. Chemours is nu formeel toegestaan om de emissie-reducerende maatregelen - waarmee de emissie van FRD naar de lucht met 99% wordt teruggedrongen ten opzichte van 2017 - definitief te installeren en in te regelen.

Het door Chemours ingestelde beroep is niet ingetrokken en wordt op verzoek van Chemours gevoegd behandeld met de lopende beroepszaak tegen de derde ambtshalve aanpassing van de vergunning. De Rechtbank heeft de Stichting Advisering Bestuursrechtspraak (StAB) verzocht onderzoek te doen en een deskundigenverslag uit te brengen. Nadat de StAB haar verslag heeft uitgebracht, zal de rechtbank, naar verwachting in de tweede helft 2021, een zitting plannen. Wij houden u op de hoogte van de uitkomst van beide procedures.

Emissie naar water

Verder heeft Chemours in april 2020 een aanvraag ingediend voor de bouw en ingebruikname van de definitieve waterzuivering, het zogenaamde Aquarius project. Dit ter vervanging van de eerder al vergunde (en reeds in gebruik zijnde) tijdelijke koolfilterinstallatie om afvalwater te zuiveren. Ten opzichte van de huidige vergunning voor de tijdelijke koolfilterinstallatie wijzigen de vergunde jaarvrachten niet. De betrokken gemeenten, het Waterschap Hollandse Delta en drinkwaterbedrijf Oasen hebben gebruik gemaakt van de gelegenheid om te adviseren. Hierna is door de DCMR een ontwerpbeschikking opgesteld en ter inzage gelegd. Wij hebben hierop, in afstemming met MOB, geen zienswijze ingediend. Wat ons betreft wordt de installatie zo snel mogelijk definitief gemaakt. Na beoordeling en verwerking van eventuele zienswijzen zal een definitieve beschikking worden opgesteld door de DCMR.

7. Inspecties

Uitvoering Brzo inspecties

Vanwege de corona pandemie is in mei 2020 binnen het landelijk samenwerkingsverband Brzo+ afgesproken dat de Brzo-inspecties, zoals bij Chemours en DuPont, in aangepaste vorm werden uitgevoerd. Hierbij werd een intensieve voorbereiding op afstand gecombineerd met een inspectie ter plaatse van maximaal 4 uur door een beperkt team. Vanaf maart 2021 worden er geen restricties meer gesteld aan de grootte van het inspectieteam of de duur van de inspectie. In het Brzo-toezicht bij Chemours maken de inspecteurs momenteel gebruik van zowel online audits als visuele en fysieke inspecties. Vanzelfsprekend worden hierbij de RIVM-maatregelen strikt in acht genomen.

Analyse ongewone voorvallen

Op grond van de Wet milieubeheer dienen bedrijven ongewone voorvallen in hun bedrijfsvoering zo spoedig mogelijk te melden aan het bevoegd gezag. DCMR heeft recent een analyse gedaan naar het aantal ongewone voorvallen zoals gerapporteerd door Chemours. De conclusie is dat het aantal en aard van de gerapporteerde ongewone voorvallen in de onderzochte periode niet afwijkt van die bij vergelijkbare chemiebedrijven en in de tijd afneemt. Elk gerapporteerd ongewoon voorval wordt door DCMR beoordeeld en zo nodig wordt het bedrijf verplicht een onderzoek te doen, en te rapporteren over de oorzaak

en de te nemen maatregelen om herhaling te voorkomen. Afhankelijk van de verwijtbaarheid kunnen ook handhavingsmiddelen worden ingezet.

Samenvattend

- In april 2021 zijn de gemeenten Sliedrecht, Papendrecht, Dordrecht en Molenlanden een dagvaardingsprocedure gestart tegen Chemours en DuPont. Doel is een rechter te laten verklaren dat de bedrijven een onrechtmatige daad hebben verricht met het uitstoten van PFOA en GenX. Een dergelijke uitspraak vormt een belangrijke basis voor kostenverhaal.
- De EFSA heeft de grenswaarden voor PFAS aangescherpt en die heeft het RIVM overgenomen. Op grond hiervan adviseert het RIVM nu om binnen een straal van 1 km van de fabrieken geen groente/fruit uit eigen moestuin te consumeren. Voor moestuinen buiten deze straal is nader onderzoek nodig. Dit gaat op korte termijn opgepakt worden. Voor de korte termijn is er geen gezondheidsrisico omdat het gaat om levenslange dagelijkse inname.
- Chemours stoot daarnaast nog andere ZZS en potentiële ZZS uit (o.a. TFE, Ether en HFP). Hun doel is deze emissies in 2030 met 99% te hebben gereduceerd. Deze termijn vinden wij niet acceptabel. Ons werk gaat daarom door om ook de emissies van de overige schadelijke stoffen versneld terug te dringen naar 0. Dit is een belangrijk punt in de lopende beroepszaak m.b.t. de ambtshalve wijziging en onderdeel van de revisie-vergunning.
- De vergunningen om de definitieve installaties te plaatsen om de GenX uitstoot met 99% te reduceren zitten in een laatste fase. Via de tijdelijke testinstallaties is de 99% reductie in de praktijk al een feit.
- DCMR blijft grondig inspecteren en uit de analyse van ongewone voorvallen zijn geen bijzonderheden aan het licht gekomen bij Chemours.
- Tot slot. Uiteraard blijven wij, samen met de andere gemeenten en onze adviseur, de heer Johan Vollenbroek, dicht op de vergunningstrajecten zitten om de belangen van Sliedrecht te behartigen. Onze inzet: geen emissie van (zeer) gevaarlijke stoffen in onze leefomgeving.

De afgelopen periode is naar u toegezonden:

- Bericht RIVM lagere grenswaarde PFAS d.d. 18 januari 2021
- Bericht dagvaardingsprocedure d.d. 23 april 2021
- CIB Herziening moestuinonderzoek RIVM d.d. 4 juni 2021